Adalah The Legal Center for Arab Minority Rights in Israel
عدالة المركز القانوني لحقوق الأقلية العربية في اسرائيل
עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל(ע"ר)

27.10.2026

לכבוד,

כב' השופט נעם סולברג
יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-26
באמצעות דוא"ל: vadatb@knesset.gov.il

שלום רב,

דחוף!

הנדון: **בקשה דחופה להפעלת הסמכויות הקבועות בסעיף 70א לחוק הבחירות לכנסת – עיכובים שיטתיים בהצבעה ביישובים ערביים**

הרינו לפנות לכבוד יושב ראש ועדת הבחירות בבקשה דחופה להפעלת הסמכויות הקבועות בסעיף 70א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט–1969 (להלן: "**חוק הבחירות**"), נוכח דיווחים רבים שהגיעו אלינו מאז הבוקר על **עיכובים שיטתיים בהצבעה בקלפיות רבות ביישובים ערביים ברחבי הארץ**, אשר מונעים את המהלך התקין של ההצבעה. והכל כמפורט להלן.

מקרים קונקרטיים

א. כפר קרע

1. היום, החל מהשעה 09:20 לערך, נסגר מקום הקלפי בבית הספר התיכון על שם אחמד עבדאללה יחיא בכפר קרע (קלפי מס' 20) למשך 15 דקות, ובמהלך פרק זמן זה נמנעה כניסתם של בוחרים למקום הקלפי ולא ניתן היה להצביע בו. מאז פתיחת הקלפי בבוקר ועד לשעה 10:00 הצביע בקלפי זו **בוחר אחד בלבד.** נתון חריג זה מלמד כשלעצמו כי קיימת מניעה ממשית להצבעה בקלפי זו, וכי ההצבעה בה אינה מתנהלת כסדרה. כתוצאה מכך נוצרה במקום צפיפות רבה, ובוחרים נאלצו להמתין זמן ממושך.

2. בית ספר אבן סינא (קלפי מס' 14) – דלת מקום הקלפי סגורה, וכל מספר דקות נטען כי קיים "ערבוב בפתקים", וההצבעה מופסקת. כתוצאה מכך, ההצבעה בקלפי זו אינה מתנהלת באופן רציף, ובוחרים נאלצים להמתין מחוץ לדלת הסגורה. בשעה 11:05 קיבלנו דיווח כי קלפי 14 סגור כבר 15 דקות.

3. בית ספר אבן סינא (קלפי מס' 7) – **איטי מדי, עשרות אנשים מחכים בחוץ**

4. **בית אבות** (קלפי מס' 4) – ההצבעה בקלפי מתעכבת. מדובר באוכלוסייה מבוגרת, שחלקה בעלת מוגבלויות, אשר כל עיכוב בהצבעה עלול לשלול ממנה בפועל את האפשרות לממש את זכות הבחירה.

P.O. Box 54 Haifa 3100001 Israel | Tel: (972)-4-950-1610 | Fax: (972)-4-950-3140
حيفا 3100001، ص.ب. 54 | هاتف 04- 9501610 | فاكس 04- 9503140
חיפה 3100001, ת.ד. 54 | טלפון 04-9501610 | פקס 04-9503140
Email: adalah@adalah.org www.adalah.org

ב. שגב שלום

5. בית ספר סלאם – מקום הקלפי סגור מהשעה 10:20 לערך, ולפחות 150 בוחרים ממתינים מחוצה לו ואינם יכולים להצביע. נכון למועד פנייה זו, מקום הקלפי טרם נפתח מחדש.

ג. ג'לג'וליה

6. על פי הדיווחים, יושב ראש ועדת הקלפי/מזכיר הקלפי מעכב את ההצבעה ומתנהל באופן בלתי מכבד כלפי הבוחרים.

ד. רהט

7. (קלפיות 16.1, 16.2, 16.3, 006, 007) – זמן ההמתנה להצבעה עומד על כחצי שעה. על פי הדיווחים, העיכוב נגרם על ידי חברי ועדות הקלפי. ראש העיר התערב בעניין, אולם הדבר טרם טופל והעיכוב נמשך.

דפוסי העיכוב החוזרים

8. מהמקרים שפורטו לעיל ומדיווחים נוספים שהתקבלו עולה, ככל הנראה, דפוס חוזר ושיטתי של עיכובים בהצבעה, ובהם:

א. שוטרים הבודקים שלא בסמכות את זהותם של בוחרים בכניסה למקום הקלפי ומעכבים את כניסתם;

ב. טיפול איטי בהליך ההצבעה מצד ועדות הקלפי;

ג. סגירת דלת מקום הקלפי והפסקת ההצבעה, לרבות בטענה חוזרת של "ערבוב בפתקי ההצבעה";

ד. מניעת כניסת בוחרים לקלפי בטענה כי ועדת הקלפי "נמצאת בישיבה";

ה. הצגת שאלות בלתי רלוונטיות לבוחרים, באופן היוצר עיכוב בהצבעה.

מקומות נוספים שמהם התקבלו דיווחים דומים

9. בנוסף, הגיעו לידינו דיווחים דומים על עיכובים בהצבעה מהמקומות הבאים:

א. כפר כנא (קלפיות 10, 18);

ב. תל שבע (קלפי 02; בית ספר אנדלוס – קלפיות 12 ו-14; גן ילדים שיקומי – קלפי 06);

ג. אום בטין (בית ספר סנביל – קלפיות 1.2, 1.3, 1.4, 1.5);

ד. ביר אל-מכסור;

10. הצטברותם של דיווחים אלה ממספר רב של יישובים ערביים – בנגב, במשולש ובגליל – מלמדת כי אין מדובר בתקלות נקודתיות, כי אם בפגיעה רחבה ושיטתית במהלך התקין של ההצבעה, המחייבת התערבות מיידית של יושב ראש הוועדה המרכזית.

11. נכון למועד פנייה זו, על פי הדיווחים, העיכובים נמשכים ברבות מהקלפיות האמורות ויש חשש שהתופעה רחבה בהרבה מהמקומות המובאים לעיל.

המסגרת המשפטית

12. סעיף 70א(א) לחוק הבחירות קובע כי מקום שבו ראו יושב ראש הועדה המרכזית וסגניו, בערב יום הבחירות או ביום הבחירות, כי קיימות באזור קלפי פלוני נסיבות מיוחדות המונעות או העלולות למנוע את המהלך התקין של ההצבעה, רשאים הם להורות, בין היתר, על הוספת זמן להצבעה, ובלבד שלא תותר הצבעה כעבור יותר מ-24 שעות מהשעה הקבועה בסעיף 72 לסגירת הקלפיות. סעיף 70א(ב) לחוק מוסיף וקובע כי בהוראות אלה ייקבעו הסידורים להבטחת קיום הבחירות באותו אזור קלפי, לרבות מקום הקלפי, הרכב ועדת הקלפי וכל דבר אחר המתחייב מן ההוראה העיקרית; וסעיף 70א(ג) לחוק מחייב להודיע על ההוראות לבוחרים וליושבי ראש ועדות הבחירות הנוגעות בדבר.

13. הוראת סעיף 70א נועדה לספק מענה אופרטיבי מיידי לנסיבות המתעוררות בסמוך לבחירות או במהלכן, ואשר יש בהן כדי לפגוע באפשרות לקיים את ההצבעה כסדרה. הסמכות מאפשרת ליושב הראש הוועדה לא רק להאריך את זמן ההצבעה, אלא גם לקבוע את הסידורים הנדרשים להבטחת קיום הבחירות, ובכלל זה לשנות את הרכב ועדת הקלפי.

14. סעיף 72(א) לחוק קובע כי הקלפי תהיה פתוחה להצבעה ביום הבחירות ללא הפסקה מ-7 בבוקר עד 10 בלילה. סגירת מקום קלפי, ולו לדקות, ומניעת כניסת בוחרים בטענה כי ועדת הקלפי "נמצאת בישיבה", עומדות בניגוד מפורש להוראה זו. סעיף 72(ב) לחוק מוסיף כי מי שהגיע למקום הקלפי תוך שעות ההצבעה, זכאי להצביע גם אם נתעכבה הצבעתו עד אחרי גמר שעות ההצבעה.

15. לפי סעיף 74(א) לחוק, הבוחר מזהה את עצמו בפני מזכיר ועדת הקלפי. סעיף 73 לחוק מתיר נוכחות שוטרים במקום הקלפי במידה שהם דרושים, לדעת ועדת הקלפי, לשמירת הסדר. **חוק הבחירות אינו מקנה לשוטרים תפקיד בזיהוי הבוחרים, ובוודאי שאינו מתיר להתנות את הכניסה למקום הקלפי בבדיקת זהות על ידי שוטרים**.

16. זכות הבחירה מעוגנת בסעיף 5 לחוק-יסוד: הכנסת, וסעיף 4 לחוק היסוד קובע כי הבחירות לכנסת יהיו, בין היתר, כלליות ושוות. זכות זו היא מזכויות היסוד של המשטר הדמוקרטי, ופגיעה בה ביום הבחירות אינה ניתנת לתיקון בדיעבד. כאשר העיכובים מתרכזים בקלפיות ביישובים ערביים, הפגיעה אינה רק בזכות הבחירה של הבוחרים הנוגעים בדבר, כי אם גם בעקרון השוויון בבחירות.

17. בענייננו מתקיימות הנסיבות המצדיקות את הפעלת סעיף 70א לחוק. הפנייה מוגשת ביום הבחירות, והיא נוגעת לאזורי קלפי מסוימים שבהם נוצרו נסיבות מיוחדות המונעות את המהלך התקין של ההצבעה, ואשר השלכותיהן טרם תוקנו.

הסעדים המבוקשים

18. אשר על כן, מתבקש כבוד יושב הראש להורות בדחיפות, בהתאם לסעיף 70א לחוק הבחירות, על:

א. הנחיה כללית לכל ועדות הקלפי, לוועדות הבחירות האזוריות ולמשטרת ישראל בקלפיות ביישובים הערביים: כי ההצבעה תתנהל ברציפות וללא הפסקות, לרבות בטענה של "ישיבת ועדה"; כי זיהוי הבוחרים ייעשה על ידי מזכיר ועדת הקלפי בלבד, ושוטרים לא יבדקו את זהות הבוחרים ולא יעכבו את כניסתם למקום הקלפי; וכי לא יוצגו לבוחרים שאלות שאינן נדרשות לפי דין לשם זיהויים והצבעתם;

ב. שיגור מיידי של נציגי הוועדה המרכזית או ועדות הבחירות האזוריות לקלפיות שפורטו לעיל, ובפרט לקלפיות ברהט, בג׳לג׳וליה ובכפר קרע, לשם פיקוח על המהלך התקין של ההצבעה ווידוא ביצוע ההוראות שיינתנו ;

ג. שינוי הרכב ועדת הקלפי, מכוח סעיף 70א(ב) לחוק, בכל קלפי שבה יימצא כי חברי הוועדה או יושב ראשה מעכבים את ההצבעה, ובכלל זה בקלפיות ברהט ובג׳לג׳וליה ;

ד. **בכפר קרע:** הבטחת פעילותו הרציפה של מקום הקלפי בבית הספר התיכון על שם אחמד עבדאללה יחיא והסדרת הכניסה אליו באופן שימנע צפיפות ; פתיחת דלת מקום הקלפי בבית ספר אבן סינא (קלפי מס׳ 14) והבטחת ההצבעה בו ברציפות, לרבות הסדרת פתקי ההצבעה ללא הפסקת ההצבעה ; בדיקה מיידית של הגורם המונע את ההצבעה בקלפי מס׳ 20 והסרתו, לרבות בדיקה אם הקלפי נפתחה במועד, אם ועדת הקלפי מאוישת כנדרש ואם מקום הקלפי מסומן ונגיש לבוחרים ; וזירוז ההצבעה בבית הקשישים, לרבות תגבור ועדת הקלפי והבטחת זכותם של דיירים הזקוקים לכך להצביע בליווי כאמור בסעיף 75(ב) לחוק ;

ה. **שגב שלום – בית ספר סלאם:** פתיחה מיידית של מקום הקלפי וחידוש ההצבעה בו ; הבטחת זכותם של כל הבוחרים הממתינים במקום להצביע ; הוספת זמן להצבעה בקלפי בשיעור שלא יפחת מפרק הזמן שבו היה מקום הקלפי סגור ; וככל שלא ניתן לחדש את ההצבעה במקום באופן מיידי – קביעת מקום קלפי חלופי סמוך, מכוח סעיף 70א(ב) לחוק, והודעה מיידית על כך לבוחרים ;

ו. **ג׳לג׳וליה:** שיגור מיידי של נציג הוועדה המרכזית לקלפי ; הנחיית יושב ראש ועדת הקלפי לנהל את ההצבעה ביעילות ובאופן מכבד כלפי הבוחרים ; וככל שהעיכוב נמשך – החלפתו, מכוח סעיף 70א(ב) לחוק ;

ז. **רהט (קלפיות 16.1, 16.2, 16.3, 006, 007):** שיגור מיידי של נציג הוועדה המרכזית לקלפיות ; תגבור ועדות הקלפי לשם קיצור זמני ההמתנה ; וככל שיימצא כי חברי ועדת הקלפי מעכבים את ההצבעה – שינוי הרכב הוועדה, מכוח סעיף 70א(ב) לחוק ;

ח. הוספת זמן להצבעה בכל אחת מהקלפיות שפורטו לעיל, בהתאם לפרק הזמן שבו נמנעה, הופסקה או שובשה באופן ממשי ההצבעה בה. (בכל מקום על פי הזמנים)

ט. הנחיית ועדות הקלפי לאפשר לכל מי שהגיע למקום הקלפי בתוך שעות ההצבעה (לרבות שעות ההצבעה המוארכות) להצביע, גם אם הצבעתו התעכבה מעבר לשעת הסגירה, כמתחייב מסעיף 72(ב) לחוק ;

י. הנחיית ועדות הקלפי לתעד בפרוטוקול כל הפסקה בהצבעה, את משכה ואת סיבתה, וכן את העיכובים שנגרמו ;

יא. הודעה על ההוראות שיינתנו, ובכלל זה על הארכת זמן ההצבעה, לבוחרים באזורי הקלפי הנוגעים בדבר וליושבי ראש ועדות הקלפי, באופן מיידי ובדרך שתבטיח כי הבוחרים יידעו עליהן בזמן אמת, לרבות בשפה הערבית, כמתחייב מסעיף 70א(ג) לחוק ;

יב. כל הוראה או סידור נוסף הנדרשים בנסיבות העניין לשם הבטחת המהלך התקין של ההצבעה.

19. נוכח העובדה שמדובר בפגיעה הנמשכת בשעה זו, וכל עיכוב נוסף עלול להעמיק את הפגיעה במהלך התקין של ההצבעה ובאפשרותם של בעלי זכות הבחירה לממש את זכותם, נבקש כי יושב הראש הנכבד יפעל בדחיפות המרבית להפעלת סמכויותיו לפי סעיף 70א לחוק וייתן את ההוראות הנדרשות בנסיבות העניין. נבקש לקבל את התייחסותכם ואת ההוראות שיינתנו עד השעה 13:00 היום.

20. נבקש להבהיר כי דיווחים נוספים ממשיכים להגיע אלינו, ונעדכן בהתאם. אין באמור במכתב זה כדי למצות את טענותינו, ואין בו כדי לגרוע מכל טענה, זכות או סעד העומדים לנו, לרבות הזכות לנקוט בהליכים משפטיים, והכל שמור.

21. לכל הבהרה או עניין שיידרש, ניתן לפנות לח"מ בטל' 0529687057 או בדוא"ל lubna@adalah.org.

בכבוד רב,

___ב/___

הדיל אבו סאלח, עו"ד

לובנא תומא, עו"ד

העתק:

מנהל/ת הבחירות הארצי/ת, ועדת הבחירות המרכזית

יושבי ראש ועדות הבחירות האזוריות הנוגעות בדבר

משטרת ישראל – הגורם האחראי על אבטחת הבחירות